Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stepnicy

SPRAWOZDANIE

z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026

za rok 2021

Stepnica, 2022 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie …….. 1
2. Gminny Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026 …….. 1
3. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Stepnica ……..... 2
4. Wsparcie specjalistyczne …….. 5
5. Podnoszenie kwalifikacji kadry pomocowej …… 6
6. Wydatki związane z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie ……. 6
7. Podsumowanie ……. 6

I. Wprowadzenie

Jednostki samorządu terytorialnego zobligowane są do realizowania zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na mocy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

System przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest systemem, w którym skorelowano ze sobą wiele różnych działań o charakterze prawnym i administracyjnym, których wspólnym celem jest ochrona osób przed przemocą w rodzinie. Podstawowymi aktami prawnymi odnoszącymi się do sytuacji osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz określającymi zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021.

Do zadań własnych gminy, o których mówi ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

II. Gminny Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026” został przyjęty Uchwałą Nr XVIII/214/21 Rady Miejskiej w Stepnicy z dnia 30 marca 2021 r.

Celem Programu jest wypracowanie sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy osobom i rodzinom doznającym przemocy. Adresowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Stepnica, przede wszystkim ofiar przemocy w rodzinie, jej sprawców i świadków. W realizacji Programu uczestniczą specjaliści zaangażowani w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy, instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie.

Realizacja Programu ma na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc, a co za tym idzie zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenia jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie.

III. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Stepnica

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Stepnicy powołany został Zarządzeniem Wójta Gminy Stepnica Nr 82/2011 z dnia 2 grudnia 2011 r. i realizuje zadania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Działania Zespołu skierowane są do rodzin znajdujących się w kryzysie i ukierunkowane są na rozwiązanie konkretnego problemu w rodzinie. Głównym celem działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie a także stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie. Zespół powołany został aby realizować zadania związane z zapewnieniem ofiarom przemocy w rodzinie adekwatnej do skali problemu pomocy i wsparcia.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zapewnia Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. W skład Zespołu wchodzą przedstawiciele: jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, służby zdrowia, kuratorzy sądowi, organizacji pozarządowej.

Działania instytucji na terenie Gminy Stepnica w ramach procedury Niebieskiej Karty.

1. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej. Pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stepnicy pozostają w systematycznym kontakcie z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy, działanie to ma na celu sprawdzanie stanu bezpieczeństwa. Prowadzone są również rozmowy prewencyjne z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy. Osoby objęte procedurą Niebieskiej Karty mobilizowane są do kontaktu z psychologiem, udziału w grupach wsparcia. Proponowane są także bezpłatne porady prawne. Udzielane jest wsparcie i pomoc zgodnie z oczekiwaniami osób dotkniętych przemocą, a także ukierunkowanie w działaniach. Ponadto kierowane są wnioski do sądu o wgląd w sytuację rodziny, zawiadomienia do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 par. 1 kk, wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych o podjęcie działań w stosunku do osób mających problem z alkoholem.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stepnicy w ramach procedur NK motywuje osoby mające problem z alkoholem do utrzymywania abstynencji, do podjęcia terapii odwykowej. Kieruje również osoby na badania do biegłych lekarzy sądowych celem uzyskania opinii. W momencie braku współpracy osób uzależnionych od alkoholu kierowane są wnioski do sądu o przymusowe leczenie.

3. Policja - działania podejmowane przez dzielnicowych Posterunku Policji w Stepnicy polegają na systematycznych wizytach sprawdzających stan bezpieczeństwa osób podanych jako poszkodowane, informowaniu ich o prawach i możliwościach uzyskania pomocy, przeprowadzaniu rozmów prewencyjnych z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy, informowaniu o konsekwencjach niewłaściwych zachowań. Dzielnicowi dodatkowo kierują wnioski do wydziału kryminalnego o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w związku ze znęcaniem, do Sądu o wgląd w sytuacje rodziny.

4. Oświata - działania przedstawicieli szkół i przedszkoli koncentrują się na pomocy dzieciom, a dotyczą pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie porad, konsultacji, obserwacji pod kątem niepokojących zachowań ucznia. Prowadzona jest również współpraca z rodzicami. Ponadto w razie konieczności kierowane są wnioski do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny czy zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa dot. znęcania.

5. Służba zdrowia - do zadań ochrony zdrowia należy: udzielenie podstawowej pomocy medycznej oraz umiejętne przeprowadzenie rozmowy umożliwiającej rozpoznanie przemocy i pokierowanie osoby krzywdzonej do miejsc, gdzie może uzyskać pomoc.

6. Kuratorzy sądowi - nadzorują zachowania osoby skazanej za znęcanie, przeprowadzają rozmowy prewencyjne, kontrolują przestrzeganie przez skazanego zaleceń sądu dotyczących np. powstrzymywania się od spożywania alkoholu. Dodatkowo sprawdzany jest stan bezpieczeństwa domowników. W przypadku ograniczenia władzy rodzicielskiej nadzór dotyczy kontroli nad sposobem wykonywania władzy rodzicielskiej.

7. Organizacja pozarządowa - w ramach swojej działalności proponują: pomoc psychologiczną, prawną i/lub socjalną udział w interwencjach edukację i profilaktykę monitorowanie spraw pilotowanie przypadków pomoc w załatwianiu spraw urzędowych rozwijanie bazy danych dotyczących zasobów pomocnych w przeciwdziałaniu przemocy.

W 2021 r. do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 22 formularzy Niebieska Karta część „A” wszczynające procedurę Niebieskiej Karty. Odbyły się łącznie 4 posiedzenia Zespołu i 33 posiedzenia grup roboczych. Podczas spotkań

podejmowano próby rozwiązywania sytuacji kryzysowych w rodzinach, w których występuje problem przemocy w rodzinie.

Tabela nr 1. Liczba posiedzeń Zespołu/grup roboczych oraz liczba osób objętych pomocą w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

Wskaźnik			**Gmina**
Liczba funkcjonujących zespołów interdyscyplinarnych			1
Liczba posiedzeń zespołów			4
Liczba posiedzeń grup roboczych			33
Liczba osób objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych/ grup roboczych	Ogółem		47
	w tym kobiety	Ogółem	**33**
		w tym niepełnosprawne	0
		w tym starsze	3
	w tym mężczyźni	Ogółem	**1**
		w tym niepełnosprawni	0
		w tym starsi	1
	w tym dzieci	Ogółem	**22**
		w tym niepełnosprawne	0
Liczba rodzin objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych			23

**Źródło: ZI Stepnica. Opracowanie MGOPS Stepnica*

Tabela nr 2. Przemoc w rodzinie w ujęciu statystycznym na terenie Gminy Stepnica

Liczba założonych Niebieskich Kart:	**Rok 2021**
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2
GKRPA	0
Policja	18
Placówki ochrony zdrowia	0
Oświata	0
Inne (w tym przekazane przez inne ZI)	2
Razem:	21

Źródło: ZI Stepnica. Opracowanie MGOPS Stepnica

Tabela 3. Liczba Niebieskich Kart przekazanych w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

Rodzaj działania	**Wskaźnik**	**Podmiot odpowiedzialny Jednostka organizacyjna pomocy społecznej**
Stosowanie procedury "Niebieska Karta" przez uprawnione podmioty	liczba sporządzonych formularzy "Niebieskich Kart - A" przez pracowników socjalnych wszczynających procedurę	2
	liczba sporządzonych formularzy "Niebieskich Kart - C" przez członków zespołu interdyscyplinarnego/grupy robocze	14

	liczba sporządzonych formularzy "Niebieskich Kart - D" przez członków zespołu interdyscyplinarnego/grupy robocze		11
	liczba rodzin objętych procedurą "Niebieskie Karty"		23
	liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę "Niebieskie Karty" w okresie 2020 r.		22
	liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty w przypadku:	ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	12
		rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	11

**Źródło: ZI Stepnica. Opracowanie MGOPS Stepnica*

IV. Wsparcie specjalistyczne

Bardzo ważnym działaniem zmierzającym do odzyskania przez osobę uwikłaną w przemoc jest specjalistyczne wsparcie. Pomoc ta ma najczęściej charakter poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego i rodzinnego. W 2021 r. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Gminie Stepnica oferował następujące wparcie specjalistyczne:

1. pomoc psychologiczną - psycholog rodzinny i dziecięcy po telefonicznym umówieniu konsultacji w miejscu zamieszkania. Po porady mogły zgłaszać się rodziny lub osoby z problemami opiekuńczo-wychowawczymi z dziećmi i młodzieżą, uzależnień i współuzależnień, przemocy fizycznej i psychicznej, natury emocjonalnej,

2. pomoc prawną - poradnictwo prawne raz w tygodniu w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Stepnicy, wynikające z porozumienia między gminą a Starostwem Powiatowym w Goleniowie celem prowadzenia w Gminie Stepnica Punktu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej.

3. praca socjalna pracownika socjalnego - pomoc zgodnie z oczekiwaniami osób dotkniętych przemocą.

V. Podnoszenie kwalifikacji kadry pomocowej

W ramach utrwalenia funkcjonowania elementów gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2021 r. pracownicy jednostek organizacyjnych gminy podnosili swoje kompetencje biorąc udział w szkoleniach:

- Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie – najnowsze zmiany;
- Stres i wypalenie zawodowe;
- Zadania i Kompetencje Zespołów Interdyscyplinarnych.

VI. Wydatki na zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Wydatki na podejmowane działania w ramach realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie związane z osiąganiem wyznaczonych celów, finansowane były ze środków własnych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stepnicy. Całkowity koszt realizacji w 2020 r. wyniósł 1 914,84 zł.

VII. Podsumowanie

Systematyczna ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie stanowi podstawę do jego doskonalenia, a co za tym idzie wprowadzenia ewentualnych korekt, nowych rozwiązań wynikających z dynamiki zmieniających się uwarunkowań społecznych oraz do doświadczeń podmiotów realizujących Program. Spora ilość instytucji zajmujących się zjawiskiem przemocy domowej nie działa w pojedynkę, a w sposób skoordynowany, co z kolei znacząco wpływa na szybkość i skuteczność podejmowanych działań. Interdyscyplinarność ma wiele zalet, szybki i pełny przepływ informacji między służbami społecznymi, możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych, nie powielających się i nie wykluczających się wzajemnie.

Sporządził:
Jarosław Gruszczyński
Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie